

Kúria

végzése

Az ügy száma: Bfv.III.721/2023/11.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Bartkó Levente, a tanács elnöke

Dr. Varga Eszter, előadó bíró

Molnár Ferencné dr., bíró

Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, bíró

Dr. Hornyák Szabolcs János, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2024. április 16.

Az ügy tárgya: kiskorú veszélyeztetésének büntette

Terhelt(ek): I. rendű

II. rendű

Első fok: Jászberényi Járásbíróság, 7.B.517/2022/14., ítélet,

előkészítő ülés, 2022. november 22.,

jogerő: 2022. november 23.

Az indítvány előterjesztője: az I. rendű terhelt

a II. rendű terhelt

Az indítvány iránya: az I. rendű terhelt javára

a II. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a kiskorú veszélyeztetésének büntette miatt az I. rendű terhelt és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű és a II. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványokat elbírálva a Jászberényi Járásbíróság 7.B.517/2022/14. számú ítéletét az I. rendű és a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Jászberényi Járásbíróság a 2022. november 22. napján – előkészítő ülésen – meghozott, és 2022. november 23. napján jogerős 7.B.517/2022/14. számú ítéletével az I. rendű terheltet és a II. rendű terheltet egyaránt bűnösnek mondta ki 5 rendbeli kiskorú veszélyeztetésének büntetében [Btk. 208. § (1) bekezdés]. Ezért mind az I. rendű, mind a II. rendű terheltet halmazati büntetésül 3 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra, végleges hatállyal eltiltotta az I. rendű és a II. rendű terheltet minden olyan foglalkozás

gyakorlásától vagy egyéb tevékenységtől, amelynek keretében 18. életévét be nem töltött személy nevelését, felügyeletét, gondozását, gyógykezelését végzi, illetve ilyen személlyel egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyban áll. Rendelkezett a II. rendű terhelt szülői felügyeleti jogának megszüntetéséről és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az irányadó tényállás lényege a következő:

– Az I. rendű és a II. rendű terhelt 2019. évtől 2022. év június hónapig – amíg az 5 kiskorú gyermek nevelőszülőkhöz történő elhelyezésére nem került sor – élettársi kapcsolatban éltek. A terheltek különböző lakcímeken együtt nevelték a II. rendű terhelt korábbi kapcsolataiból származó 5 kiskorú gyermeket.

– A terheltek a kiskorú gyermekeket rendszeresen bántalmazták oly módon, hogy ökölbe szorított kézzel a gyerekeket fejbe ütötték, belökték az ágyba, kezeikre és testükre ütöttek fakanállal, légyecsapóval és kézzel. A terheltek a gyermekeket rendszeresen éhezették, és télen nem gondoskodtak a lakás felfűtéséről, így a gyermekek fáztak, valamint a II. rendű terhelt nem gondoskodott a kiskorú gyermekek iskolába és óvodába történő beíratásáról, majd amikor ez megtörtént, nem gondoskodott arról, hogy a kiskorú gyermekek az óvodába, iskolába rendszeresen járjanak. A terheltek a kiskorú gyermekek tisztálkodását is elhanyagolták, a kiskorú sértettek csak ritkán mosakodtak, így elhanyagoltak voltak. Büntetésből a kiskorúaknak az ágyban kellett maradni, sokszor térdelniük kellett, a nyakukba botot tettek a terheltek és a kezüket arra kellett tenni, vagy a kezüket hátra gumizták.

– A terheltek a kiskorú gyermekek előtt rendszeresen fogyasztottak alkoholt, az I. rendű terhelt kábítószer is, míg a II. rendű terhelt rendszeresen gyógyszerekre ivott. A terheltek rendszeresen a kiskorú gyermekek előtt éltek nemi életet.

– A terheltek által tanúsított magatartás alkalmas volt arra, hogy a kiskorúak értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését súlyos mértékben veszélyeztesse, és ezen veszélyeztetés a kiskorúak pszichés fejlődésére súlyosan veszélyeztetőleg hatott.

II.

[3] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen az I. rendű terhelt és a II. rendű terhelt terjesztett elő – tartalmában egyező – felülvizsgálati indítványt a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjára hivatkozva elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása, másodlagosan a felmentésük érdekében.

[4] Kifejtették, hogy a tényállás szerinti magatartásuk nem valósítja meg a kiskorú veszélyeztetése büntetvényi tényállását. A terhükre rótt bűncselekmény elkövetését nem lehetett kétséget kizáróan bizonyítani, nem állapítható meg sem a súlyos kötelességszegés, sem a testi, értelmi, erkölcsi vagy érzelmi fejlődést veszélyeztető magatartás.

[5] Az I. rendű terhelt a felülvizsgálati indítványában arra is hivatkozott, hogy a sértettek nem az ő vér szerinti gyermekei, hanem a II. rendű terhelt gyermekei, nem élt együtt életvitelszerűen a II. rendű terhelttel, nem voltak élettársak.

[6] Álláspontjuk szerint tényállási elem hiánya miatt nem valósult meg a kiskorú veszélyeztetésének büntette, ezért a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a bűnösségüket, melynek következtében törvénysértő büntetést szabott ki.

[7] A Legfőbb Ügyészség BF.911/2023/2. számú nyilatkozatában az I. rendű és a II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványát részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta.

[8] Indokai szerint az I. rendű terhelt azon állítása, miszerint nem voltak élettársak a II. rendű terhelttel, az irányadó tényállással ellentétes, az erre hivatkozás felülvizsgálati eljárásban kizárt.

[9] A kiskorú sértettek rendszeres bántalmazása, durva büntetése, éheztetése, a téli hónapokban fűtetlen lakásban a megfázás lehetősége és a megfelelő higiénia elhanyagolása a testi, míg az oktatási intézménytől való távoltartásuk az értelmi fejlődésüket veszélyeztette. Az, hogy a kiskorú sértettek szemtanúi voltak a terheltek nemi életének, az alkohol- és kábítószerfogyasztó szokásaiknak, az erkölcsi fejlődésükre volt káros hatással.

[10] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatot mind az I. rendű, mind a II. rendű terhelt tekintetében hatályában tartsa fenn.

[11] Az ügyészség átiratára az I. rendű és a II. rendű terhelt – szintén egyező tartalommal – észrevételt tett, melyben lényegében megismételték a felülvizsgálati indítványban foglaltakat.

III.

[12] Az I. rendű terhelt és a II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa egyaránt nem alapos.

[13] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szembeni jogi – nem ténybeli – kifogás lehetőségét biztosítja.

[14] A Be. 648. §-a valamennyi felülvizsgálati okra kiterjedően rögzíti, hogy felülvizsgálatnak csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen van helye, kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[15] A Kúria mindenekelőtt rögzíti, hogy mind az I. rendű, mind a II. rendű terhelt a felülvizsgálati indítványában a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja szerinti felülvizsgálati okot jelölte meg, azonban az indítványaik tartalmuk alapján – bűnösségük megállapítását kifogásolva – valójában a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti felülvizsgálati oknak feleltethetők meg.

[16] A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét.

[17] A Btk. 208. § (1) bekezdése szerint a kiskorú nevelésére, felügyeletére vagy gondozására köteles személy – ideértve a szülői felügyeletet gyakorló szülő, illetve gyám élettársát, továbbá a szülői felügyeleti jogától megfosztott szülőt is, ha a kiskorúval közös háztartásban vagy egy lakásban él –, aki e feladatából eredő kötelességét súlyosan megszegi, és ezzel a kiskorú testi, értelmi, erkölcsi vagy érzelmi fejlődését veszélyezteti, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

[18] A Btk. 208. § (1) bekezdés szerinti bűncselekmény eredmény-bűncselekmény; az eredmény a kiskorú testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésének veszélyeztetése. A bűncselekmény csak akkor tényállásszerű, ha a súlyos kötelességszegés konkrétan veszélyezteti a kiskorú testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését, amit az adott ügy összes körülményének figyelembevételével, a sértett kiskorú személyisége, életkora tekintetében vizsgálva lehet, illetve kell megítélni. A kiskorú érzelmi fejlődésének veszélyeztetéséről van szó, ha a súlyos kötelességszegés olyan közvetlen ráhatást gyakorol a kiskorúra, vagy olyan körülményeket teremt a számára, amelyek konkrétan akadályozzák a kiskorú testi adottságainak, értelmi képességének, az erkölcsi normákhoz való helyes viszonyának kibontakozását.

[19] A súlyos kötelességszegés fogalmát a törvény nem határozza meg, megítélését – ún. normatív tényállási elemként – a bírói gyakorlatra bízta. A bírói gyakorlat következetes abban, hogy általában olyan kötelességszegés a súlyos, ami arra mutat, hogy az elkövető a kiskorú nevelése, felügyelete, gondozása terén az általános társadalmi felfogás szerint minimálisan elvárható követelményeket sem teljesítette.

[20] A bűncselekmény a veszélyeztetés bekövetkezésével befejezett. A kiskorú testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésének tényleges károsodása (pl. testi vagy értelmi visszamaradottsága) a törvényi tényálláshoz nem tartozó következmény.

[21] Az irányadó tényállás egyértelműen rögzíti a következőket:

– A terheltek a kiskorú gyermekeket rendszeresen bántalmazták oly módon, hogy ökölbe szorított kézzel a gyerekeket fejbe ütötték, belökték az ágyba, kezeikre és testükre ütöttek fakanállal, légyecsapóval és kézzel.

– A terheltek a gyermekeket rendszeresen éhezgették.

- Télen nem gondoskodtak a lakás felfűtéséről, így a gyermekek fáztak.
- A II. rendű terhelt nem gondoskodott a kiskorú gyermekek iskolába és óvodába történő beíratásáról, majd amikor ez megtörtént nem gondoskodott arról, hogy a kiskorú gyermekek az óvodába, iskolába rendszeresen járjanak.
- A terhelték a kiskorú gyermekek tisztálkodását is elhanyagolták.
- A terhelték a kiskorú gyermekek előtt rendszeresen fogyasztottak alkoholt, az I. rendű terhelt kábítószer is, míg a II. rendű terhelt rendszeresen gyógyszerekre ivott. A terhelték rendszeresen a kiskorú gyermekek előtt éltek nemi életet.

[22] Az irányadó tényállás rögzíti továbbá, hogy az I. rendű és a II. rendű terhelt által tanúsított magatartás alkalmas volt arra, hogy a kiskorúak értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését súlyos mértékben veszélyeztesse, és ezen veszélyeztetés a kiskorúak pszichés fejlődésére súlyosan veszélyeztetőleg hatott {Jászberényi Járásbíróság 7.B.517/2022/14. számú ítélet [9] bekezdés}.

[23] A Be. 659. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye. A felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

[24] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vitatható, a Kúria a megállapított tényálláshoz még annak megalapozatlansága esetén is kötve van, és a felülvizsgálat során a vitatott jogkérdések kizárólag az alapeljárásban megállapított tényállás alapulvételével bírálhatók el.

[25] A tényállás – amely az előkészítő ülésen a bűnösség beismerésre tekintettel a vád szó szerinti átvétele – az I. rendű és a II. rendű terhelt veszélyeztető magatartását és az azzal összefüggő körülményeket ugyan helyenként általánosítva, de a szükséges mértékben tartalmazza, így alaptalan a felülvizsgálati indítványok azon hivatkozása, hogy tényállási elem hiányában nem valósult meg a bűncselekmény elkövetése.

[26] Az I. rendű terhelt arra is hivatkozott, hogy a kiskorú sértettek nem az ő, hanem a II. rendű terhelt vérszerinti gyermekei. Ennek kapcsán a Kúria a következőkre mutat rá.

[27] A Btk. 208. § (1) bekezdés alapján a kiskorú gondozására, nevelésére, felügyeletére köteles személynek kell tekinteni a felügyeletet gyakorló szülő, illetve gyám élettársát is, ha a kiskorúval közös háztartásban vagy egy lakásban él. Az együtt élő házastársak, élettársak esetén ugyanis a kiskorú nevelésének a folyamata oszthatatlan.

[28] Jelen ügyben közömbös tehát, hogy a kiskorú sértetteknek az I. rendű terhelt nem vérszerinti szülője, ugyanis a jogerős tényállás szerint az I. rendű és a II. rendű terhelt 2019. évtől 2022. június hónapig, amíg az 5 kiskorú gyermek nevelőszülőkhöz történő elhelyezésére nem került sor, élettársi kapcsolatban éltek. A terheltek különböző lakcímeken együtt nevelték a II. rendű terhelt gyermekeit {Jászberényi Járásbíróság 7.B.517/2022/14. számú ítélet [6] bekezdés}.

[29] Nem sértett tehát törvényt az eljáró bíróság, amikor az I. rendű és a II. rendű terhelt felelősségét 5 rendbeli kiskorú veszélyeztetésének büntetében [Btk. 208. § (1) bekezdés] megállapította.

[30] Miután a minősítés törvényes, és más anyagi jogszabálysértés sem történt, önmagában a kiszabott büntetés mértékét a Kúria nem vizsgálhatta.

[31] Az I. rendű terhelt valójában részben a tényállás megalapozottságát vitatta, amikor a tényállással ellentétesen arra hivatkozott, hogy nem élt élettársi kapcsolatban a II. rendű terhelttel. Erre azonban a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség, az indítvány e részében törvényben kizárt.

[32] Ekként a Kúria az I. rendű és a II. rendű terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványokat elbírálva – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a megtámadott határozatot a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdése alapján az I. rendű és a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

IV.

[33] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[34] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2024. április 16.

Dr. Bartkó Levente s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Eszter s.k. előadó bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. bíró, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő

BÉ